

Inhoud

	Voorwoord	9
	Deel 1	13
1	Ierland	15
2	Amerika	26
3	Verlies	33
4	Waardigheid	41
5	De Tankman	47
6	Doeners	55
7	Risico	66
8	Hart der duisternis	75
9	'Zeg het tegen Clinton'	84
10	Het geheim van een lang leven	93
11	'Kom op, Vergeet-niet!'	106
12	'Een probleem uit de hel'	116
13	Opstanders	128
14	Naar Washington	140
15	De Batcave	151
16	Yes we can	162
17	Monster	173
18	Overwinning	189
	Deel 2	199
19	Zonder handleiding	201
20	Mogen we nu naar huis?	212
21	24 april	221
22	Ommekeer	233
23	Gereedschapskist	250
24	Revoluties	266
25	Alle noodzakelijke maatregelen	279

26	Bidden dat ze iets tot stand brengen	292
27	Eén kans	306
28	'Allebei kan niet'	318
29	Een grens overschreden	333
30	'Er zijn chemische wapens ingezet'	344
31	Als Amerika niest	360
32	Onderstebovenland	370
33	Wij en zij	385
34	Vrijwaring van angst	398
35	Leunen	419
36	Toussaint	430
37	De Gouden Poort	447
38	<i>Exit, Voice, Loyalty</i>	458
39	Maak de verandering zo klein mogelijk	474
40	Het einde	484
	Nawoord	499
	Dankbetuiging	509
	Noten	514
	Fotoverantwoording	529
	Register	530

Voorwoord

Op een mooie zaterdag in september 2013 zat ik in een druk restaurant in midtown Manhattan met mijn man Cass en onze kinderen Declan van vier en Rían van één. Mijn mobiele telefoon ging. Het Witte Huis: ‘Ambassadeur Power, de president van de Verenigde Staten voor u.’

Ik nam twee flinke slokken water, liet het lawaai van het restaurant achter me en liep naar de hoek van 50th Street en Lexington Avenue.

Ik had Barack Obama acht jaar eerder voor het eerst ontmoet, toen hij net was verkozen tot senator. Hoewel hij toen al werd beschouwd als een rijzende ster in de Amerikaanse politiek, had ik niet kunnen voorspellen dat hij slechts enkele jaren later president zou worden. En ik zou het ongelooflijk hebben gevonden dat ik – een ongehuwde Ierse immigrant, sportfanaat, journalist en mensenrechtenactivist die nog niet één dag in de politiek had gewerkt – in diezelfde periode zou trouwen, twee kinderen zou krijgen en benoemd zou worden tot Amerikaans ambassadeur bij de Verenigde Naties.

En toch liep ik hier, gevolgd door beveiligers, om te overleggen met de president terwijl mijn gezin vlakbij was.

Obama belde niet voor een gezellig zaterdags onderonsje. De Syrische president Bashar al-Assad had onlangs chemische wapens ingezet tegen zijn eigen bevolking, waarbij 1400 dodelijke slachtoffers waren gevallen, onder wie 400 kinderen. Met deze gruweldaad ging hij over de ‘rode lijn’ die de president had getrokken toen hij het regime van Assad dreigde met ‘enorme repercussies’ als hij chemische wapens zou inzetten. Als reactie had Obama aanvankelijk besloten luchtaanvallen te laten uitvoeren in Syrië, maar het Congres – en de meeste Amerikanen – stonden niet achter dat besluit.

Toen gebeurde er iets onverwachts: de Russische president Poetin, bondgenoot van Assad, stelde voor om samen met de Verenigde Staten de enorme voorraad chemische wapens van Syrië te vernietigen.

Samen met mijn Russische collega bij de VN was ik verantwoordelijk voor het vaststellen van de details. Als we er niet in slaagden via onderhandelingen tot

een resolutie van de Veiligheidsraad te komen, zou president Obama geen Plan B hebben.

‘Hé!’ zei Obama toen hij opnam. Ondanks de ernst van situatie begroette hij me op dezelfde toon als toen we elkaar in 2005 voor het eerst ontmoetten.

Ik was pas de vorige maand benoemd tot ambassadeur bij de VN, en Obama begreep dat mij een zware diplomatieke taak te wachten stond. Hij wilde even zeker weten of we op één lijn zaten.

‘Ik wil dat je overtuigd bent van mijn volledige vertrouwen in jou,’ zei hij.

Ik wilde hem bedanken.

‘Maar...’ onderbrak Obama me.

Op dat moment zat ik niet te wachten op een ‘maar’.

‘Maar bij deze onderhandelingen met de Russen,’ vervolgde hij, ‘wil ik zeker weten dat je niet te veel eist.’

De Syrische regering was berucht om de onbeschrijflijke wreedheden tegenover haar eigen burgerbevolking, en Obama wist dat ik sceptisch was over de bereidwilligheid van Assad om ooit afstand te doen van zijn chemische wapenarsenaal. Hij was bang dat ik te veel zou eisen van de Russen, waardoor ze zouden weglopen.

‘Maar je mag ook niet te weinig eisen,’ voegde hij er snel aan toe.

‘Goed, meneer de president,’ zei ik.

We hingen op en ik liep terug naar het restaurant, op de voet gevolgd door de beveiliging.

Niet te veel eisen. Niet te weinig eisen. Ik keek naar de wolkeloze hemel en vroeg me iets essentieels af: ‘Wat mag ik dan eisen, verdorie?’

Ik had decennialang lopen piekeren over dit soort momenten, kritieke gebeurtenissen in het Amerikaanse buitenlandbeleid waarbij mensenlevens op het spel stonden. Maar je leert geen vliegtuig besturen door de handleiding te lezen.

In 2002 was mijn eerste boek verschenen: *Een probleem uit de hel: Amerika, het Westen en het tijdperk van de genocide*. In dat boek bekritiseerde ik de Amerikaanse autoriteiten omdat ze te weinig deden om de grote genocides van de twintigste eeuw te voorkomen. Nu was ik lid van het kabinet terwijl het Syrische regime honderdduizenden van zijn eigen burgers uitmoordde.

‘Wat zou de oude Samantha Power zeggen tegen de Samantha Power van nu?’ vroegen journalisten vaak. ‘Hoe kan de auteur van een boek over wreedheden de laksheid van de Amerikaanse overheid verdedigen inzake de massamoorden in Syrië?’

In mijn standaardantwoord verwierp ik de suggestie dat mijn vroegere en huidige ik met elkaar in conflict waren. ‘De oude en de nieuwe Samantha ken-

nen elkaar heel goed,' antwoordde ik dan. 'Ze zijn voortdurend met elkaar in gesprek. En ze zijn het met elkaar eens...'

Het volledige antwoord was natuurlijk complexer.

Ik was geëvolueerd van een buitenstaander tot een insider: van een critica van het Amerikaanse buitenlandbeleid tot een leidende vertegenwoordiger van de Verenigde Staten op het wereldtoneel. Vanuit de regering kon ik acties stimuleren om mensenlevens te redden. En toch bleken we niet in staat het bloedvergieten in Syrië te stoppen. Ik riskeerde ten prooi te vallen aan hetzelfde soort rationalisering dat ik als activist had bestreden.

In januari 2017 zaten mijn acht jaar in de regering Obama erop en werd ik weer buitenstaander. Terwijl ik probeerde mijn positie te bepalen, begon de opvolger van president Obama het land een totaal andere richting op te sturen. Zoals veel Amerikanen aarzelde ik tussen gevoelens van ongeloof, woede en zorgen om de toekomst. Ik was heel lang uitgegaan van het belang van de individuele waardigheid, het waardevolle van de Amerikaanse diversiteit en de praktische noodzaak van wereldwijde samenwerking. Maar plotseling kwamen deze kernwaarden onder vuur te liggen, en ze waren veel kwetsbaarder dan ik had gedacht.

Ik besloot een boek te schrijven waarin ik naging wat ik tot dusver had opgestoken van mijn leven en carrière. Ik ging terug naar mijn vroege kinderjaren in Ierland, naar de omstandigheden waaronder ik naar de Verenigde Staten was verhuisd, mijn middelbareschooltijd in Atlanta, Georgia, en mijn tijd als journalist in Bosnië. Ik analyseerde de ervaringen als voorvechter van mensenrechten, tijdens een presidentiële verkiezingscampagne, in het Witte Huis en bij de VN die me hadden gemotiveerd en zelfs veranderd. En ik evalueerde pijnlijke nederlagen en tegenslagen, zowel in mijn privéleven als in de openbare ruimte.

Wij leren ons leven begrijpen door middel van verhalen. Los van onze verschillende achtergronden en vooruitzichten hebben verhalen de kracht om ons te verbinden. In mijn Ierse familie is het vertellen van een goed verhaal altijd een manier geweest om je aan te passen en mensen aan je te binden. Als oorlogscorrespondent was een goed verhaal het meest effectieve middel dat ik had om de gapende kloof te overbruggen tussen degenen die lijden in een oorlog ver weg en mijn Amerikaanse lezers. Wanneer buitenlandse functionarissen tijdens onderhandelingen weigerden toe te geven, probeerde ik als diplomaat vastgelopen gesprekken vlot te trekken door authentieke verhalen uit de eerste hand te vertellen over de vele mensen die beïnvloed werden (in positieve of negatieve zin) door onze besluiten. En als vrouw die betrokken is bij de nationale veiligheid en moeder is van twee jonge kinderen, gebruikte ik verhalen om de spanning draaglijk te maken die inherent is aan het combineren van een

veeleisende carrière met een bevredigend gezinsleven.

Dit verhaal gaat over verdriet, veerkracht, woede, solidariteit, vastberadenheid en humor, soms in combinatie met elkaar. Het is ook een verhaal over idealisme: waar het vandaan komt, hoe het wordt uitgedaagd en waarom het moet overleven.

Sommigen zullen de titel van dit boek wellicht interpreteren als een suggestie dat ik begon met hoogdravende idealen over hoe één persoon het verschil kan maken, en later 'mijn lesje leerde' door de brute krachten waarmee ik geconfronteerd werd. Maar dat is niet het verhaal dat hier volgt.

Deel 1

I

Ierland

‘Welk recht heeft deze vrouw om zo hoogopgeleid te zijn?’

Mijn moeder, Vera Delaney, had geen wetten overtreden, en toch leek ze terecht te staan. Terwijl ze pleitte voor toestemming om met mijn broertje en mij naar Amerika te reizen, leek haar lot af te hangen van de nukken van de Ierse rechter die haar deze vraag stelde.

Ik was acht, mijn broertje Stephen was vier. Geen van beiden was aanwezig die dag in de rechtszaal in Dublin. Maar het verhaal dat zich daar afspeelde staat zo scherp in mijn geest geëtsd dat ik het gezicht van de rechter voor me zie in de vorm van de kaart van Ierland, de huid gevlekt met wat leek op de blos van mijn oma. Ik zie de mahoniehouten lambrisering achter de stoel van waaruit hij presideerde. Ik ruik de geur van gekookte ham die uit zijn toga walmde. Ik zie zelfs de warrige witte draden van zijn gerechtelijke pruik.

Ik heb me vaak afgevraagd hoe mijn moeder haar woede kanaliseerde. Ging ze aanvankelijk in op de provocatie van de rechter, waarna ze onder de tafel een knietje kreeg van haar advocaat? Voelde ze haar wangen gloeien – zoals de mijne vaak doen – ondanks de kilte in de rechtszaal? Ik stelde me het stemmetje in haar hoofd voor: ‘Hou je hoofd koel, Vera. Hij wil dat je reageert. Geef hem niet de kans om jou de voogdij te weigeren.’

Het was allesbehalve voorspelbaar dat mijn moeder, de persoon die ik het meest bewonder in deze wereld, zo ‘hoogopgeleid’ zou eindigen. Toen ze de volwassen leeftijd bereikte maakte nog geen 10 procent van de getrouwde vrouwen in Ierland deel uit van de beroepsbevolking. Haar vader, politieagent in Cork, was een onverbetterlijke gokker die zijn weekloon verwedde bij de honden- en paardenraces. Mijn moeder, haar vier zussen en haar jongere broer groeiden op onder de voortdurende dreiging van huisuitzetting. Terwijl geen van haar drie oudere zussen een hogere opleiding volgde, besloot mijn moeder in een vroeg stadium dat ze de eerste van het gezin Delaney zou worden die zou doorleren. Sterker nog: ze zou arts worden.

Omdat de katholieke meisjesschool waar mijn moeder op zat geen exacte vakken aanbood, had ze een probleem. Toen ze zich aanmeldde voor de studie

medicijnen aan University College in Cork, deelde de administrateur haar mee dat ze te weinig basiskennis had om de studie te voltooien. Niet uit het veld geslagen schreef mijn moeder zich niettemin in. Toen ze thuiskwam viel een van haar zussen haar aan vanwege de kosten van de lange opleiding. Mijn moeder reageerde door haar bord met spek, kool en aardappelpuree in de schoot van haar zus te smijten. Maar ze ging terug naar de universiteit en switchte, woevend maar beschaamd, naar de kortere opleiding Bachelor of Science. Nadat ze was afgestudeerd promoveerde ze in Londen in de biochemie. Maar het zorgen voor patiënten was iets wat mijn moeder altijd had gewild en zou blijven willen. En terwijl ze werkte aan haar proefschrift, besloot ze uiteindelijk medicijnen te gaan studeren. Dertien jaar na haar eerste poging om te gaan studeren, ging haar levenslange droom in vervulling en werd ze arts.

Maar jaren later in die rechtszaal werd mijn moeder verplicht zich te verantwoorden voor haar carrière – dat ze ‘zo hoogopgeleid’ was – omdat ze probeerde met haar kinderen te verhuizen naar de Verenigde Staten, een land waar ze nooit was geweest, om een geavanceerde studie te volgen op het gebied van haar medisch specialisme: niertransplantatie.

Ze hoopte ook de benen te kunnen nemen met de man van wie ze hield, een man die niet mijn vader was.

Mijn vader, Jim Power, was een epische figuur: briljant, energiek en charisma-tisch, maar tegelijkertijd intimiderend en met een dodelijk scherpe tong. Hij was een meter drieënnegentig lang en torende boven zijn Ierse landgenoten uit. Zelfs als kind al merkte ik dat hij degene was die je te vriend wilde houden.

Mijn ouders ontmoetten elkaar in Londen, waar mijn moeder medicijnen studeerde en mijn vader tandarts was. Mama zag hem voor het eerst toen hij een samenzang leidde voor een groep Ierse ballingen in de Bunch of Grapes, een pub in Knightsbridge. Nadat mijn vader zich lange tijd vriendinnen van het lijf had gehouden, ging hij enthousiast achter mijn moeder aan.

Mama was een slanke, elegante, sportieve jonge vrouw, die bij het tennissen haar service nauwkeurig kon plaatsen en bij het squashen een betere forehand had dan bijna al haar mannelijke tegenstanders. Ze genoot van de voortdurende plagerijen van mijn vader, die haar steeds van haar stuk brachten. Ze was stomverbaasd door zijn pianospel en zijn talent om spontaan verzoeknummers van stamgasten te spelen.

Aanvankelijk stimuleerde hij mama's ambities op het medische vlak en stond hij haar financieel bij. Hij was een gemiddelde golfer – het verbaasde hem hoe snel ze zijn sport aanleerde –, en hij toonde zich een trouw supporter terwijl ze opklom in de Britse squashcompetitie. Als student had ze in wedstrijdverband